

פרטי כל מט. 2/19

פשיטת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום ג'
כ"ד טבת תש"א (2,1,51) בשעה 8.40

נוכחים:

חברי הועדה:

- י. הרדי - היו"ד
- פ. אילנית
- ט. בן-עמי
- י. בר-הודה
- ד. בר-רב-האי
- ס. גרבוטסקי
- א. ג'רג'ורה
- א. גרינברג
- ת. טובי
- צ. הודה
- י. כסה
- א. מזור
- ס. נורוק
- א. ציזלינג
- ה. קוק
- א. רוזאל-נאור
- א. תבורי
- ש. כ"ץ
- מוזמנים:

מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
טרופ. שאקי - מטעם משרד המשפטים.

ממרים:

- ע. אמר
  - ע. מימון
  - ש. מיקוביץ
  - י. סרליון
  - א. שפטל
  - ז. גלוסקא
  - ב. ילון-סור
- (בזכות דעה מיעוט)

סדר-היום:

1. חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תש"י - 1950.
2. הצעת חבר הכנסת הלל קוק למנות ועדה מיוחדת לעניני העולים.
3. התנהגות חברי הכנסת וילנר והכרמלי בישיבת הכנסת.
4. קביעת משכורתם של השופטים הפתאים.

א. חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, תשי"א - 1950:

היו"ר י. הררי:

פותח את הישיבה.
בשעה הראשונה של ישיבתנו עלינו לעסוק בתקנון. אולם לאור העובדה שהתחלנו בחוק חסינות חברי הכנסת, ומאחר שבועדת המשנה לענייני התקנות הצטרף חוסר רב, האם נמשיך עתה בחוק חסינות חברי הכנסת?

ד. בר-רב-האי:

עלינו לנסות בראשונה את פרק סדרי ההצבעה, ורק אחר-כך נוכל לגשת לחוק חסינות חברי הכנסת.

היו"ר י. הררי:

על ועדת המשנה להתחיל לדון בעניין התקציבים.

י. בר-יהודה:

אני תומך בהצעה שנמשיך עתה בחוק החסינות, כי חוק זה הוא ענין לכמה ישיבות, ואת ההצבעה בסעיף 3 א, הייתי מציע לדחות לשעה 9.30.

פ ח ל י ש י מ:

להמשיך בחוק חסינות חברי הכנסת עד שעה 9.30

י. בר-יהודה:

אני חושב שלחברי הפרלמנט יש לתת, לא דרכון שרות, אלא דרכון פיוחד ובוזה נתנת האפשרות לאלה הקובעים את סוגי הדרכונים, להחליט בדבר, אני גם מוכן לפסור להם את ההחלטה אם זהו דרכון שרות.

היו"ר י. הררי:

אנחנו איננו דנים עתה בסעיף 3ב, ברור שישנן כאן אפשרויות רבות.

י. בר-יהודה:

אני חוזר בי מהצעתי.

היו"ר י. הררי:

אנחנו דנו בענייני שלפונים, אולם עדיין לא שכחנו את הדיון בסעיף 3א מאחר שחבר הכנסת גרבוטסקי ביקש שהות לחשוב על ענין זה, אם יש לנו רשות להשתמש בכל השרותים השייכים למדינה. לא הקפדנו ביותר אם השרותים הם בבעלות המדינה או בהשתתפותה, או בזכיונה. כן דובר על תחבורה ציבורית, ונתעוררה הבעיה מדוע אוטובוסים - הם תחבורה ציבורית, וטוניות - אינן שייכות לתחבורה הציבורית.

אני חושב שאנחנו יכולים לסכם, שמוסרים את הענין לוועדת המשנה שהיא תמיעץ ותביא לנו ניסוח חדש לסעיף 3א לאור הדברים שהושמעו כאן מתוך פגמה להרחיב אפשרויות השימוש בתחבורה.

א. ציזלינג:

אני מציע שחברי הכנסת יוכלו להשתמש בכל רכבת שהיא בתחום המדינה מבלי להבדיל לאיזו בעלות היא שייכת. כן הדבר של לגבי שרותי אוטובוסים עירוניים ובין עירוניים, כלומר כל שרותי התחבורה שהם בעלי אופי צבורי, וכן תחבורת החופים בארץ.

אשר לתחבורת האויר - אני עדיין מתנגד לשמוש בשרות זה משום שהיא עדיין איננו שרות צבורי, אפשר לתת צאצא זכות שמוש פעם בשנה, באוירדון בפנים הארץ.

י. הררי - היו"ר:

חבר הכנסת ציזלינג הוכיח, כי עלינו לפתוח בדיון מחדש ולהחליט על כל סעיף וסעיף. אני למשל מתנגד שנפרשם את סוגי התחבורה השונים, אלא יש לכתוב: "כל שרותי הנסיעה השייכים למדינה, שהם מעלי אופי צבורי".

א. ציזלינג:

אם הניסוח יכלול את כל הפרטים - אינני מתנגד. אשר לשרותי האויר - יש להחליט כאן ביחס אליהם.

י. הררי - היו"ר:

לדעתי, גם על שרותי אויר אין צורך להחליט,

שנ/רכ

י. הררי - היו"ר:

עד אשר נקבל את הניסוח הסתאים שיכלול את כל שרותי התחבורה הנמצאים בידי המדינה.

א. ציזלינג: מדובר פה בדברים קונקרטיים, ואת כוונת הדברים יש להגיד כאן.

ט. נורוק: אני מציע להצביע על כך.

י. הררי - היו"ר: אם אנו רוצים להצביע, עלינו להתוכח בשנית,

כי חבר הכנסת ציזלינג שואל: מה מעבירים

לוועדת המשנה?

צ. יהודה: אני מציע, כי לאור הדברים שנשמעו כאן תנסה

ועדת המשנה להביא לישיבה השניה נסוח מתאים יותר.

י. הררי - היו"ר:

ישנה ועדת משנה לענייני חוק החסינות שהציעה חוק זה. כן אפשר לצרף לניסוחו של חבר הכנסת צ. יהודה, שמוטיפים לכאן את ענין הטלפונים.

מ ח ל י ט י מ:

כי יש לכלול בסעיף זה את ענין הטלפונים והסכתבים ולהעביר אלא לוועדת המשנה את כל הסעיף, על מנת שתנסה אותו ותביאו בפני ועדת הכנסת.

א. ציזלינג:

אני רוצה להציע לסדר, אינני יודע בדיוק מה הם זכויות הנאה וסמכויות החסינות, אולם ועדת המשנה לסדרי הבית קבלה החלטות מסוימות שאפשר לכלול אותן בסעיפים אלה, מבלי להכנס לדיון בהצעות של ועדת המשנה לסדרי הבית.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב שהדברים שיש להוסיפם כאן הם: טלפונים ודואר, ותו/לא.

פ. אילנית:

אני רוצה להעיר את תשומת לב חברי הועדה, בל נשכח שלפנינו מוצע חוק ונראה אם הדברים שהציעה ועדת המשנה לסדרי הבית, הם בגדר הצעות חוק.

י. הררי - היו"ר:

ועדת המשנה אצא לסדרי הבית אינה צריכה לספל בזכותו של חבר הכנסת לנסיעה חופשית, סמכות ועדה זו היא לספל בכל העניינים הקשורים בסדרי הבית, אבל לא מחוץ לבנין הכנסת.

אנו עוסקים עתה בחוק החסינות - וכל חבר ועדה שימצא לנחוץ להוסיף כאן אי-אלו פרטים החסרים בחוק, יוכל לעשות זאת עתה. ועדת המשנה לסדרי הבית לקחה חלק מעבודת ועדת המשנה לחוק החסינות. יכולה ועדת הכנסת להסיל לוועדת המשנה לסדרי הבית להביא הצעה להגדרת סמכויותיה.

א. ציזלינג:

אני לא הצעתי עתה לקבוע איזה שהן סמכויות לוועדת המשנה לסדרי הבית, אלא שאם דנים בסעיפים מסוימים בחוק החסינות, אפשר לחוות דעה גם בקשר לאותם הסעיפים שבנחו כהצעות לוועדת המשנה לסדרי הבית ומתאימות להצעות בחוק החסינות.

מ ח ל י ט י מ:

פה אחד, כי כל הרוצה להציע הצעות נוספות בקשר לסעיף 3 - זהו המקום להצעות אלו, מבלי להכנס לדיון בהצעות של ועדת המשנה לסדרי הבית.

שב/רב

י. הררי - היו"ר:

אנו נגשים לעצם הענין ועלינו לדון בזכותו של חבר הכנסת לסלפון ולעניני הדואר.

י. בר-יהודה:

מתוך הנחה שפרק מסוים של הנאות הניתנות לחברי הכנסת, אני מציע הנאות נוספות שבחלקן הוצעו כבר על ידי ועדת המשנה לסדרי הבית. אני חושב שיש להתקין, ללא תשלום, סלפונים בנתיהם של חברי הכנסת, ולתת להם זכות בכורה לשיחות חוץ. אולם שיחות החוץ צריכות להיות אך ורק מבנין הכנסת, כי לא יכולות להיות 120 כתובות לזכות בכורה - יכולה להיות רק כתובת אחת - בנין הכנסת. אבל לא רק לחברי הכנסת, אלא גם לכנסת כטוסד. אני חושב את התקנת הסלפון בביתו של חבר הכנסת לדבר הכרחי והניסוח צריך להראות על כך: שהשימוש בסלפון הוא ללא תשלום, כדי שיוכל חבר הכנסת להתקשר עם בוחריו ולא לרוץ לבית המרקחת הקרוב.

אשר למכתבים - פה לא ברור לי משהו, ואני מציג שאלה, אם הכונה ל כל המכתבים? כי ישנם מכתבים רגילים, מכתבי אכספרס ומכתבים דשומים. כי אם הכנסת שולחת מכתב אכספרס לחבר הכנסת, היא צריכה לשלם את מחיר מכתב אכספרס. המכתבים הרגילים הנשלחים לחבר כנסת, מכל קצות הארץ, צריכים להיות פטורים מבולים והמדינה נושאת בהוצאות אלו. המכתב בלי הבול המגיע לדואר - אין לשים עליו חותמת שצריך לשלם עבורו פי שתיים, משום שלא הודבק הבול, אלא הוא צריך להגיע לכתובת המדיקת, כאילו הודבק עליו הבול. אינני אומר שדבר זה צריך להיות נהוג לגבי כל המכתבים, אלא רק לגבי מכתבים רגילים. מכתבים של חברי הכנסת הנשלחים לבנין הכנסת יש עליהם חותמת "דואר הכנסת".

א. ציזלינג:

לדעתי, המכתבים הרגילים אל חברי הכנסת לפי כתובת הכנסת - צריכים להיות ללא תשלום. אולם חבר כנסת זקוק למגע חופשי עם הציבור ועל כן הוא יכול לשלוח את כל סוגי המכתבים ללא תשלום, כגון: מכתבי אכספרס, ומכתבים אחרים, בהתאם לשיקול דעתו של חבר הכנסת.

אשר לשיחות בכורה בסלפונים - שיחות אלה צריכות להנתן לא רק לבנין הכנסת, אלא מהסלפון הפרטי של חבר הכנסת, וכן מכל משרד דואר, ששם יכול חבר הכנסת לזהות את עצמו. חבר הכנסת עקב עבודתו הציבורית, אמצא תמיד בנסיעות, ולכן יש לתת לו את האפשרות להשתמש גם בסלפון של כל משרד דואר. אל לנו להגביל את חבר הכנסת, כי רק בעת ישיבתו בירושלים, תינתן לו זכות בכורה לשיחות חוץ, השרות צריך להיות חינם וללא כל הגבלה.

הציבור יכול לשלוח לחברי הכנסת מכתבים רגילים ללא תשלום, חברי הכנסת יכולים לשלוח מכתבים לכל הארץ מכל הסוגים - ללא כל תשלום.

ד. בר-רב-האי:

אני חושב שאין צורך להשתמש פה במילה "הנאה", אלא יש להכחין, מה דרוש לחבר הכנסת, כדי שיוכל למלא את תפקידו בצורה היעילה ביותר? ואז אין צורך להקנות לו איזה שהן זכויות הנאה, כי הוא צריך להשתמש בכל השרותים האלה ללא כל תשלום. אולם למשל, באמריקה הצירים שלחו משלוחי דפוס בסך של סליון וחצי דולאר, אנחנו אמנם חיים באמריקה, אבל אין צורך ליצור מצב כזה שחבר הכנסת יפרנס את כל מפלגתו על חשבון הכנסת. עלינו להתקרב לפתרונות המתקבלים על הדעת.

המכתבים הנשלחים מדואר הכנסת ולדואר הכנסת - הם ללא תשלום. אבל המכתבים הנשלחים לכתובת הפרטית של חבר הכנסת - הם בתשלום, ובצורה זו אנו מונעים כל אפשרות לשימוש לרעה בענין זה.

אשר לזכות בכורה לשיחות חוץ אני חושב שזכות זו צריכה להנתן לשיחות לבנין הכנסת ומבנין הכנסת. אשר לזכות בכורה לשיחות לבנין הכנסת - הדבר הפך כבר לעובדה קיימת.

אשר להתקנת סלפונים לחברי הכנסת, ללא תשלום - לדבר זה אני מתנגד, כי בתנאים שלנו יש לחשוב על הרושם שהדבר ייעשה בציבור, כי כיום קשה לקבל סלפון.

שב/רב

פ. אילנית:

אינני חושבת שמוצקת הגישה, שאם תינתן זכות מיעה חופשית באמצעי התחבורה השונים - מיד אשתמשו חברי הכנסת בזכות זו. אולם ישנם דברים שיש להתקינם, כי הם יוסיפו ליעילות עבודתו של חבר הכנסת. תנאי העבודה של חברי הכנסת הם די קשים, הם עובדים ללא מזכירים, וללא חדרים מתאימים כשם שמקובל הדבר בארצות אחרות. הכנסת יושבת בירושלים ~~ישני~~ שלישי מחבריה נמצאים מחוץ לעיר, ועל פי רוב בנסיעות. לכן אני מציעה את ההצעות הבאות: (א) כי יש להתקין טלפונים בדירות חברי הכנסת, לרוב חברי הכנסת יש כבר טלפונים, ויש להתקין עוד כ-30 טלפונים.

(ב) שיחות הטלפון צריכות להיות ללא תשלום.

(ג) אשר למכתבים - אני מוכנה לנסכים שרק מכתבים רגילים הנשלחים לחברי הכנסת, או לבנין הכנסת, או לבתיאם, יהיו ללא תשלום, ובזה נרסן את יצר הכתיבה של האנשים השונים.

צ. יהודה:

לא ברור לי, מדוע מדברים כאן על פריבילגיות שונות לחברי הכנסת? כי הרי אנו מקבלים 240 ל"י לשנה לייצוג, ברור שאם יש לנו מכתבים רבים - ניתן לנו סכום מסוים להוצאות נוספות. אני חושב שאין דבר יותר מסוכן מאשר לחייב את המדינה לתת לנו טלפונים. כי אם למשל, יהיה לחבר כנסת ¹²עין-חושוב, קשה יהיה למדינה להממן ¹²עין-חושוב ~~בשלב~~ - זה יעלה במאות לירות, ואם החוק יחייב זאת, תצטרך המדינה לבצע את הדבר ולשלם עבור מכשיר הטלפון.

אשר לדואר המכתבים - מדוע אנו צריכים לקבל תעודת יחסנות, הן' בתוך - 240 ל"י נכלל גם תשלום עבור בולי דואר, אינני ממליץ על כך שהמדינה תקבל על חשבונה הוצאות אלו. אינני חושב שזוהי מידה מוסרית לתבוע זכויות נוספות, ובמקרה ותקבלנה ההחלטות לחיוב, אני מבקש לעצמי הסתייגות.

ת. טובי:

ישנה גישה פורמלית מסוימת לגבי זכויותיו של חבר הכנסת, אולם הכנסת צריכה לדאוג ליצירת תנאים מתאימים, כדי שחבר הכנסת יוכל למלא את תפקידו, ויש לתת לו זכויות רבות. אני חושב שהדברים האלה: טלפון, מכתבים ומברקים (אם הדבר לא נכלל כאן) צריכים להנתן לחבר הכנסת ללא תשלום, זוהי זכותו הטבעית של חבר הכנסת, אם כי הוא יכול שלא אשתמש בזכותו כשם שישנם חברי רבים שאינם לוקחים לעצמם את המשכורת.

י. הררי - היו"ר:

אין להביא את הדברים עד כדי אבסורד כשם שעשה זאת חבר הכנסת צ. יהודה בזה שאמר שאם יהיה לנו חבר כנסת מעין-חושוב. לדעתי, יש לתת טלפון לכל חברי הכנסת. טלפון אינו דבר שבמותרות - זהו אחד המכשירים המסרידיים ביותר שישנם בבית. אולם כשקורה מקרה, ופורץ משבר בממשלה, ויש צורך להופיע אצל נשיא המדינה ברחובות בזמן מסוים - ברור שהדבר קשור בטלפון. ומדוע צריך חבר הכנסת לשלם עבור השיחות האלו? אם אנו מקבלים משכורת של 75 ל"י לחודש בתוספת של 20 ל"י - ייצוג, אין חבר הכנסת צריך לשלם עבור דברים אלה, כי ידוע לכולם שאין משפחה יכולה להתקיים ממשכורת של 75 ל"י לחודש. זוהי זכותו של חבר הכנסת לקבל טלפון כשם שסגן מזכיר הכנסת ואחרים מקוקים לטלפון, על מנת שיוכלו למלא את תפקידם. השיחות העירוניות הן ללא תשלום, משום שהן במילא תעלינה למדינה פחות מהמחיר הנקוב, ויותר לתת זכות זו לחבר הכנסת. אצא

אשר לשיחות בין-עירוניות - ישנה עדיפות, נניח, ל-3 שיחות שהן ללא תשלום. ישנו רישום קבוע לכל שיחות חוץ.

אני מצטרף לדעה האומרת שהמכתבים/הנשלחים לבנין הכנסת ומבנין הכנסת צריכים להיות חופשיים מבולי דואר, שאם לא כן נהיה מוצפים במכתבים.

ס. גרבובסקי:

ידוע לי שהתקנת טלפון עולה בסכומים גדולים, יש לבדוק את הדבר הזה משום שיש בדעתי לתמוך בהצעה להתקנת טלפון חינם.

היו"ר י. הררי:
אני חושב שיש לקבל את ההצעה שיש להתקין
טלפון בדירות חברי הכנסת, עד כמה שאפשרי
הדבר מבחינה טכנית. יש להכניס דבר זה לביטוח. כוונת ההצעה היא: שתתן
זכות בכורה להתקנת טלפון לחברי הכנסת ושלא ישטרכו לחכות בתור, באם לא
תקבל הצעה זו, ~~גם~~ תתחיל שאלת העדיפות.

ט ח ל י ט י ם

- א. ברוב דעות, יש להתקין טלפונים
בדירות חברי הכנסת.
- ב. יש להתקין את הטלפונים ללא כל
תשלום.
- ג. השיחות בטלפון בשיחות עירוניות
לא י הן ללא תשלום.

היו"ר י. הררי:
אשר לשיחות בין-עירוניות, אני מציע שתהיה
הגבלה מסוימת, כלומר שמספר שיחות מסוים
בחודש יהיה ללא תשלום.

ס. גורוק: אני מציע 30 שיחות לחודש.

ת. טרני: חבר הכנסת צריך להודיע למשרד הדואר, אם
השיחה היא פרטית.

ה. טוק: יש לקבוע מספר מסוים של שיחות חוץ שחבר
הכנסת זקוק להן לשם ניהול עבודתו, ומספר
שיחות זה יקבל ללא תשלום.

היו"ר י. הררי:
ישנן שתי הצעות: א) שיש צורך ב-30 שיחות
חוץ ללא תשלום. ב) יש צורך ב-15 שיחות
חוץ ללא תשלום.

ט ח ל י ט י ם

כי השימוש בטלפון בשיחות
בין-עירוניות - רק 15 השיחות
הראשונות בכל חודש, הן ללא תשלום.

היו"ר י. הררי: אני חושב ששלוש שיחות ליום הן עדיפות.

ד. בר-רב-האי: אני מציע לתת עדיפות לכל השיחות.

א. ציזלינג:
זכות הבכורה לשיחות בין-עירוניות היא
בהתאם לדרישת החבר. בשיחות בין-עירוניות
אפשר לדבר משלשה מקומות: מבנין הכנסת, סדירת חבר הכנסת ומהדואר. אני
עצמי נמצא במשך השנים לפחות ב-4 מקומות ודוקא אז, אני זקוק לטלפון ואז
אין לתת עדיפות רק לשלוש שיחות.

הינ"ר י. הררי:
כוונת הצעתו היא: שי שלוש השיחות העדיפות
הן רק סדירתו הפרטית של חבר הכנסת,
אשר לשיחות מכנין הכנסת, זו נעיה בפני עצמה.

אשר לסלפונים הפרטיים במקום סגורו של
חבר הכנסת - כל שיחה שחבר הכנסת קובע שהיא עדיפה - היא עדיפה.

ס ח ל י ט י ם

א. כי כל שיחה סדירתו הפרטית של
חבר הכנסת - היא עדיפה, אם חבר
הכנסת מודיע על כך.

הינ"ר י. הררי:
ישנה לפנינו הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג
האומר שכל הזכויות החלות על דירת חבר הכנסת
תחולנה גם על כל משרד דומד.

כן ישנה לפנינו הצעה נוספת, האומרת, כי כל
הזכויות הנהוגות לגבי יצירת חבר הכנסת ולגבי כל משרד דומד, תחולנה גם לגבי
מקומות אחרים בגון: בית-קפה, או מרקחת ועוד.

ס ח ל י ט י ם

א. כי רשות העדיפות הנהוגה לגבי
שיחות מדירתם הפרטית של חברי
הכנסת תחול גם על כל השיחות
ממשרדי הדואר, אבל לא על מקומות
אחרים.

י. הררי הינ"ר:
אני חושב שאין להגביל את שיחות חברי הכנסת
מכנין הכנסת, אלא שעלינו להחליט אם כל
השיחות הן ללא תשלום, או רק חמש שיחות לחודש הן ללא תשלום, ואיתר השיחות
ישלם חבר הכנסת. אולם ברור שהעדיפות לשיחות חברי הכנסת היא מוסכמת.

ס ח ל י ט י ם

א. כי השיחות של חברי הכנסת בבנין
הכנסת, הן ללא תשלום, והעדיפות
על שיחות חוץ, היא באם אפוא ידרוש
זאת חבר הכנסת.

ה. סנס:
אני רוצה להציע להצביע שנית על ענין עדיפות
שיחות חוץ מכל מקום ששם נמצא חבר הכנסת.
אני חושב שיש לקבל הצעה זו, משום שלפני שלשה ימים נמצאתי בבית-חולים
אסותא ליד אשתי והייתי צריך להתקשר עם הכנסת, כדי לדעת מה עומד בסדר-
היום של הכנסת, ואם אני צריך לבוא ירושלימה? 4 שעות חיכיתי לשיחת חוץ זו,
ולא די בזה, לפי ההחלטה שקבלנו הייתי צריך לרוץ לבנין הדואר ולא להתקשר
מבית-חולים אסותא.

י. בר-יהודה:
איננו יכולים להביא דברים עד כדי אנטורד.
כי הדברים הנתבעים כאן הם לגבי האנשים
הבלתי אחראים, שאף הם יכולים להדים את שפופרת הטלפון ולהודיע שחבר כנסת
מדבר. אבל בדואר מזהה חבר הכנסת את עצמו בהתאם לפנקס החבר הנמצא ברשותו,
ואין לתת אפשרות למיליוני אנשים לטלפן בשם חבר הכנסת.

היו"ר י. הררי:

אני אעמיד את הצעת חבר הכנסת ה. קוק
להצבעה, הצעה זו רוצה לשנות את ההחלטה
הקודמת לגבי עדיפות השיחות הנהוגה אך ורק סדירת חבר הכנסת או ממשרד דואר
ולא מכל מקום אחר.

מ ח ל י ט י מ

כי אין לקבל את הצעת חבר הכנסת קוק,
כי העדיפות בשיחות חברי הכנסת הנהוגה לגבי
דירתו של חבר הכנסת, תהיה נהוגה
לגבי שיחות מאיזה שהוא מקום ולא רק
ממשרד הדואר.

היו"ר י. הררי:

עלינו להחליט לגבי המכתבים הרגילים
המכתבים/הנשלחים ממשרד הכנסת ופניין הכנסת -
אם הם ללא תשלום. וכן לגבי המכתבים הרגילים הנשלחים לחברי הכנסת אך ורק
לפי כתובת הכנסת, אם הם ללא תשלום?

מ ח ל י ט י מ

כי המכתבים הרגילים היוצאים
מחברי הכנסת ושולחים סניין הכנסת,
ומכתבים רגילים הנשלחים לחברי
הכנסת לפי כתובת בניין הכנסת -
הם ללא תשלום.

א. סזנר:

הייתי רוצה להציע, כי על ההחלטות שקבלנו
היום - נוציע לשר התחבורה.

ב. הצעת חבר הכנסת הלל קוק למנות ועדה מיוחדת לענייני עולים:

ה. קוק:

אני לא אנוק באופן יסורי את הצעת, אבל
אני חושב שמבחינת האינטרס הכללי, שנמצאים
בארץ קרוב לחצי מיליון תושבים חדשים וזה כולל את אנשי המחנות והמעברות,
יש להם בעיות מיוחדות. לדעתי, מלבד חברי הכנסת: שפטל ומרלין, אין בינינו
אף אדם שאפשר למסר עליו שהוא עולה חדש. לעולים אלה יש בעיות שונות, לא רק
בשטח הכלכלי, אלא גם בשטח החברתי והלאומי. נתקלנו בעולים חדשים מכל המפלגות
ומכל השכבות האומרים שהם נחשבים מאזרחים ממדגה שניה. ישנן ועדות שונות
המטפלות בבעיות העולים החדשים: ועדת העבודה, ועדת השירותים הציבוריים,
ועדת החינוך ועוד; וכאשר באה למחנות ועדת המסנה של ועדת השירותים הציבוריים,
טוענים העולים החדשים שהם אינם מקרים סוציאליים. לכן אני חושב, לו היתה
הכנסת מקימה ועדה מיוחדת שתטפל בכל העניינים הנוגעים לעולים חדשים, והטיפול
לא יהא מפוזר לוועדות שונות - נדמה לי שדבר זה יכול היה לעזור לעבודתנו
בכנסת, ויש בו כדי תרופה וקידום לעניין העולים.

א. תבורי:

למעשה, כל הוועדות מטפלות בענייני העולים
וכל עבודתנו קשורה בעולים החדשים,
אם אנו מחוקקים את חוק השבות, הוא כולו שייך לעולים החדשים. ואין להקים
ועדת ועדות שתטפל בענייני העולים, לשם מה הדיפרנציאציה הזאת? אנו קלטנו
כחצי מיליון עולים, ועתה נקים ועדה פרלמנטרית מיוחדת לעולים אלה וועדה
פרלמנטרית אחרת נקים בשביל 800 אלף התושבים האחרים, דבר זה אינו הגיוני
ואני מציע שלא לדון בכך.

י. בר-יהודה:

חבר הכנסת קוק רואה פרובלימה זו כמוטרית מאוד משום שיהיה בה כדי להרבות את מספר העולים החדשים כמועמדים ברשימת הסייעות. נשאלת השאלה אם זאת היא מטרת הצעתו?

נדמה לי, שמטרת ההצעה היחה: באיזון צורה יותר מעולה אפשר לרונן בענין העולים, יש וצריך להקים ועדה לדיון בשאלה מסוימת הדורשת הבחנה מיוחדת. אבל אם להקים ועדה מיוחדת שתטפל בכל העניינים, פירושו של דבר להביא נזק לעולים, משום שאין לנו תקציב מיוחד לאזרה סוציאלית לעולים, או תקציב מיוחד לשינוך העולים או לעבודה לעולים. התקציבים הם אחידים והסידורים צריכים להיות אחידים. פרט לענין מסוים הדורש טיפול לאגה מיוחדת.

ג. יהודה:

נדמה לי, כי אם אנו מחלקים את הישוב, יש להקים ועדה מיוחדת לטיפול בעולים שבאו לארץ עד הקמת המדינה, וועדה מיוחדת לטיפול בעולים שבאו עתה, וועדה מסווגת לטיפול בבעלי בתי-חרושת. אני חושב שאין לחלק את הישוב בצורה זו, הן כל קיומנו פה הוא למען העליה החדשה, וכל תוכן חיינו הוא קליטת עולים.

מ. גרנובסקי:

הצעתו של חבר הכנסת קוק היתה טובה, אולם האינטרפרטציה היתה גרועה. מטרתו היחה להבין שבעיות העליה הן חריפות למדי ודורשות תשומת לב מיוחדת במינה, ואין לפזר אותן בועדות אחדות. השאלה היא: אם יש להקים ועדה אחת-הוק שתבטל את הועדות האחרות ותטפל בענין העולים. נראית בעיני הגיונית מאוד הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה.

פ. אילנית:

אני מבורה שאחד התפקידים שלנו הוא לקלוט את העולים במהירות האפשרית ולהפוך אותם לאזרחים שווי ערך. הכנסת צריכה לדאוג שבאותם ישובי העולים תהיה דשות מובוציפאלית סורבנת מהעולים החדשים ודבר זה יעזור להם להיהפך לאזרחים חופשיים ושווי ערך, והם יהיו בבחינת גוף הנושא את עצמו.

אשר לדאגה לעולים - ברור כי יש לתת להם זכות עדיפות בכל השטחים הן בעניני הלבשה, ובכל העניינים האחרים.

ש. כץ:

אני חושב שיש צורך לקבל את הצעתו של חבר הכנסת קוק משום שישנם אנשים רבים מקרב העולים החדשים המסתובבים עם הרששת נחיתות שבאה עקב המציאות הקיימת. כלנו דואגים לעולים החדשים ומתכוונים לטובתם אולם דוקא ההענקות השונות יש בהן כדי להראות שהם אזרחים ממדרגה אחרת. לכן אינני רואה כל דע בהצעתו של חבר הכנסת קוק, המציע למנות ועדה שתעבד הצעות שונות לשיפור מצב העולים ולא רק תשאג להם. ועדה חדשה זו צריכה להיות קבועה, ואין להכניס הקפאה במספר הועדות. יש למנות ועדה זו שתביא הצעות מעשיות, ולו גם תעשה קואורדינציה, דוקא משום כך יש להקים ועדה כזאת.

היו"ר י. הררי:

מהצעת חבר הכנסת קוק הבינותי כי הצעתו למנות ועדה מעין זו, הועדה צריכה להיות קבועה נוסף למספר הועדות הקבוע שקיים כבר, לא אחזור כאן על כל הנימוקים שאמרו כבר, שיווצר מצב כזה, שתהיה ועדה אחת קבועה לעולים חדשים, ו-9 ועדות ליתר אזרחי המדינה. (ש. כץ: אין זה הפירוש הנכון להצעה זו). אבל סתוך כל הדברים האלה יוצא שהועדות האחרות תעסוקנה ביישוב הישן ובסקומות הקבועים שאין שם עולים חדשים. אינני חושב שפותרים את בעית העולים החדשים על-ידי הקמו ועדה פרלמנטרית.

אשר להקמת ועדה קבועה זו - פה מתחדש הויכוח הישן אם יש צורך רק ב-9 ועדות קבועות, או שיש צורך להגדיל את מספר הועדות, המגמה היא לצמצם עד כמה שאפשר את מספר הועדות. ואם נקים ועדה נוספת אין לחשוב שבזה פתרנו את בעית העולים. למעשה כל הועדות מטפלות בעולים ואין להכניס את הנוהג שבניח, ועדת העבודה תטפל בעבודת העולים החדשים

שב/רב

היו"ר י. הררי:

בלבר, ועדת העבודה מטפלת בכל העניינים וגם בעניין העולים, כשם שפועלות גם ועדות אחרות, הדנות בעניינים שונים. בהתאם להצעה זו צריכות כל הועדות לטפל בעניינים שוטפים, ועניינים הנוגעים לעולים יביאו בפני ועדה מיוחדת זו.

ד. בר-רב-האי:

אני מצטרף לדברי חבר הכנסת גרבווסקי, באומרו שכוונת ההצעה היתה טובה, אולם קשה להגדיר בדיוק מה הם הדברים הנוגעים לעולים. כל חוק אפשר לראותו תחת אספקט מיוחד, למשל, חוק האזרחות, ברור, כי הוא כולו מכוון לקטיגוריה זו של העולים החדשים. כן הדבר לגבי חוק נכסי נפקדים, ואין לחלק, כי חוק אחד יעבור לדיון בוועדת חוקה, חוק וסשפט, וחוק אחר יעבור לוועדה המיוחדת המטפלת בענייני העולים. הקמת ועדה מיוחדת עלולה לצמצם את שטח הפעולה, ומחר יכולים להחליט למשל שהעולים החדשים משוחררים ממס. נכון שעניין העולים דורש ספציפיות מיוחדת, אבל למעשה, העולים הם חלק ניכר מתוך הישוב, ורישומם בולט בכל חוק שאנו מקבלים. אשר לחיפוש פתרונות לבעיית העולים - נחפש יחד אמצעים, כדי לפתור את הבעיה הזו.

ה. קוק:

אני סוכן להסכים, שנבחר בוועדה צומצמת בת שלושה אנשים שתנסח את סמכויות הועדה המיוחדת לענייני העולים.

י. גרבווסקי:

לדעתי, יש לבקש את חבר הכנסת קוק שיגיש לנו את הצעתו בכתב ויגדיר את סמכויות הועדה שהיא צריכה להיות, ולפי שעה נדחה את ההצעה. כי אם נקבע ועדת משנה מעין זו שהציע חבר הכנסת קוק לאחרונה, אנו קובעים מראש שקיימת ועדה מיוחדת לענייני העולים.

י. בר-יהודה:

אנו נצביע עתה לגופו של עניין, כלומר נרבע שנקבל את הגדרת סמכויות הועדה, נחליט על כך. לפנינו ישנן הצעות שונות: א) כי אין לקבל עתה כל החלטה. ב) יש לדחות את קבלת ההחלטות עד אשר יביא חבר הכנסת קוק את הגדרת סמכויות הועדה, ורק אז יהיה ויכוח נוסף.

ס ח ל י ט י ס:

כי אין מקבלים עתה כל החלטה ביחס להצעה זו, עד אשר יביא חבר הכנסת קוק הצעה לנוסחה בכתב, הסגדירה את סמכויות הועדה הזו.

ג. התנהגות חברי הכנסת וילנר והכרמלי בישיבת הכנסת:

פ. אילנית:

תהיה החלטתנו מה שתהיה, אולם יש להודיע לשני חברים אלה את החלטתנו.

היו"ר י. הררי:

ישנה הצעה, כי נסחוק את הסעיף הזה מסדר-היום של ועדת הכנסת. עלי לציין ששני חברים אלה הופיעו פעמים אחדות בישיבותינו, ובאותה שעה לא הספקנו לדון בעניין זה. ועדת הכנסת סוברנית להחליט על סחיקת סעיף זה, אולם חברים אלה יכולים לדרוש שיהיה בירור, משום שלא אחת הופיעו שמותיהם בסדר היום של הועדה.

ט. גז-עמי:

אני מציע, כי נזמין את החברים האלה לשעה מסוימת ונשמע את אשר בפיהם,

ואחר-כך נוכל לדון בדבר.

א. ציזלינג:

אני מציע לפחוק את הסעיף מסדר-היום של הועדה, מבלי לקבוע איזה שהוא יחס. לבירורים אישיים יש ערך, כאשר מבירים אותם בזמן, אולם אין טעם בבירור זה לאחר שעבר זמן כה רב. קיים חוק התיישנות, ובהתאם לחוק זה, יש לפחוק את הסעיף הזה מסדר-היום של ועדת הכנסת, ולהודיע לחברים הנוגעים בדבר שבזמנו לא הצליחה ועדת הכנסת לדון בדבר זה, וכאשר זדון בכעית בירורים אישיים, נוכל להציע הצעות שיבטיחו שבירים כאלה לא יקרו.

י. בר-יהודה:

אני מציע לקבל רק חלק מהצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, ונבקש את ועדת המסנה לעצמני התקנון להביא לנו הצעות בקשר לכך.

ש. כ"ז:

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג מתקבלת על הדעת, אולם יש להוסיף להצעה זו, שהפחיקה תעשה בהסכמת הצדדים הנוגעים בדבר.

ד. בר-רב-האי:

סעיף זה הופיע בסדר-היום של ועדת הכנסת בהתאם לדרישתו של יו"ר הכנסת. אני מוכן לקבל את התמישה של חבר הכנסת ציזלינג, כי מאז שהדברים התישנו יש לפחוק מסדר-היום. אולם יש לברר עם יו"ר הכנסת, אם הוא עומד על בירור סעיף זה, או לא לפחוק אותו מסדר-היום של ועדת הכנסת.

היו"ר י. הררי:

יש לפנינו כמה תלונות: א) תלונת יו"ר הנכסת נגד חבר הכנסת וילנר. ב) תלונת חבר הכנסת טיקוניס, נגד חבר הכנסת הכרמלי. ג) התנהגותו של יו"ר הכנסת, חברי הכנסת וילנר והכרמלי שטורחם הופיעו בסך תקופה ארוכה ברשימת הסעיפים לסדר-היום יכולים לדרוש בירור בענינם. אולם אנחנו יכולים לפעול כפי הבנתנו ולהציע הצעה פרחיקת לכם, כהצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, ולפחוק את הסעיף מסדר-היום, מבלי לחוות כל דעה. הצעתו של חבר הכנסת בר-רב-האי אומרת, כי אין לקבל כל החלטה על פחיקת הסעיף מסדר-היום של הועדה מבלי לברר את הצדדים המעוניינים. כן ישנה הצעתו של חבר הכנסת בן-עמי, האומרת כי יש לקבוע זמן מסוים לשם שפיעת דברי חברי הכנסת: וילנר והכרמלי.

א. ציזלינג:

הצעתי המפורשת היא: כי פסיבות שונות נדחה הדיון בשאלה זו, וועדת הכנסת החליטה על ביטול סעיף זה, ותדון בו לכשתבוא תביעה נוספת לדון בשאלה זו, פחברי הכנסת וילנר או הכרמלי, או יו"ר הכנסת.

ש. כ"ז:

כולל הודעה לנוגעים בדבר?

היו"ר - י. הררי:

אני מפנה לנוגעים בדבר ואסכיר להם את עמדתנו.

פ. בן-עמי:

אני חוזר בי מהצעתי הקודמת וטוכן להסכים לביטול הסעיף מסדר-היום של ועדת הכנסת, מבלי לשאול אף אחד מן המעוניינים.

היו"ר - י. הררי:

לפנינו ישנן שלוש הצעות: א) לבטל את הסעיף לגברי בצורה הפשוטה ביותר.

ב) הצעתו של חבר הכנסת בר-רב-האי, האומרת כי יש לשאול את הצדדים הנוגעים בדבר, ובעיקר את יו"ר הכנסת שהביא את הדבר לסדר-היום של הועדה אם הם נכונים לבטל את תלונותיהם.

ג) הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג, האומרת כי לאור העובדה שבירור זה נמשך זמן רב, ועדת הכנסת אינה נכנסת לדיון בבירור שאלה זו, פרט אם הצדדים הנוגעים בדבר מבקשו בירור זה.

ט ח ל י ט י ם :

כי לאור העובדה שחלף זמן רב מאז ארע מקרה זה, אין ועדת הכנסת נכנסת לדיון בשאלה זו, פרט אם יו"ר הכנסת או חברי הכנסת וילנו או הכרמלי ידרשו זאת.

ד. חוק לקביעת משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה תשי"א (1950).

י. בר-יהודה:
לפנינו ענין דחוף: לדעת סיעת מפלגת הפועלים המאוחדת, עברה ועדת הכספים על סמכותה, ועתה התכנסה ועדת המשנה של ועדת הכספים ודנה בענין משכורת השופטים הדתיים. אם לא נדון בדחיפות בענין זה, תתקבלנה בינתיים ההחלטות של ועדת המשנה הדנה בענין זה.

בזמנו קיבלנו החלטה שועדת הכספים רשאית לקבוע את משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, אגב שופטי המדינה ומבקר המדינה. אולם סליאת הכנסת לא מסרה לוועדת הכספים לקבוע משכורתם של הדיינים הדתיים, ובזה עברה ועדת הכספים על סמכותה. אני חוזר ואומר שאם לא יקבעו הדברים מיד, נעמוד, אחר-כך, בפני עובדה קיימת.

היו"ר - י. הררי:
אני קבלתי את סכתנו של חבר הכנסת ב. רפטור לאחר שקבעתי כבר את סדר-היום, ומכתב זה יועמד לסדר-היום של ועדת הכנסת בישיבתה הבאה. אולם עתה בא חבר הכנסת בר-יהודה ועומד על כך שנדון בדחיפות בענין זה.

י. בר-יהודה:
אני מסכים שנדון ונבדוק את הדבר אם זוהי פגיעה בהחלטות הסליאה. אולם בינתיים יושבת הועדה ותקבל החלטות שונות ותתחיל לפעול בהתאם להחלטותיה. עלינו להזרז ולקבוע את החלטות אלה הן בסמכות ועדת הכספים. עלינו לקבוע מיד את עמדתנו לגבי ענין זה, ולא לקבל החלטות לאחר מעשה.

היו"ר - י. הררי:
פה מתעוררת השאלה, אם ענין זה הוא בסמכות ועדת הכנסת, כי כאן ישנו ענין של פרוש חוק, ועדת הכנסת יכולה להתבקש בסמכויות ועדת הכספים, ואינני יודע אם ועדת הכספים צריכה להשמע להוראות שלנו.

מ. גורן:
אני מציע שנפנה לשר המשפטים שיסביר לנו את הדבר.

פ. אילנית:
אני רוצה רוצה להזכיר לוועדת הכנסת, כי בזמנו הבאנו לסליאת הכנסת החלטה שנתקבלה פה אחד, שיש לקבוע את משכורת השופטים, שופטי בית-הדין העליון, ושופטי בית-הדין המחוזיים, ואיש לא הזכיר את השופטים הדתיים. הכנסת מסרה לוועדת הכספים לדון בכל סוגי השופטים המוזכרים ולא נקבה בשם השופטים הדתיים, ועל-כן, עלינו לערער על תכן החלטה זו, ועדת הכספים אינה רשאית לפעול בשם הכנסת בשעה שלא קבלה את הדבר הזה מהכנסת.

אנו הסכמנו לקבל את ניסוח חוק זה ללא כל הסתייגות, ולא דובר על ענין השופטים הדתיים, ועתה מתוך ענין זה הוברר לי היחס ההוגן לכל מיני בעיות. אני חוזרת ואומרת, כי לא הוזכר כל פרוש לחוק זה, על-ידי איזה שהוא גורם, וכל פרוש אחר אינו בסמכות ועדת הכספים, ועל סמך מה היא פועלת בשם סליאת הכנסת.

י. בר-יהודה:

החוק הזה הובא לקריאה ראשונה לסליאת הכנסת והוחזר לוועדת הכספים לקריאה שניה ואחרונה. אולם אם קם חבר כנסת מסוים בוועדת הכספים ואומר, שועדת הכספים תוך כדי דיון על הענין שנמסר לה על-ידי הסליאה, עברה לשטח אחר, אם ורנה בנושא אחר שעליו צריכה לבוא קריאה ראשונה - יש לזנוק לה.

אני קובע שענין קביעת משכורתם של השופטים הדתיים - זהו ענין אחר, ויש להביאו לקראאה ראשונה לכנסת, וזו תחזירו לוועדת הכספים. מקרה זה דומה לחוקים שהביאם חבר הכנסת לם שהיו חוקים שונים טאלה שהוצעו.

ס. בן-עמי:

ירשה לי היושב ראש לבחון את הדבר, נדמה לי כי מבחינת הסמכות, יכולה ועדת הכנסת לרונ בדבר, אם ועדה מסוימת עוברת על גבולות סמכותה, כי על ועדת הכנסת לעמוד על המשמר שהחלטות תבוצענה ובאיזוק מידה הדברים מותאמים לחוק.

ש. כץ:

נדמה לי, שהדיון כאן מיותר, משום שכל חבר ועדה אחרת יכול לפנות לוועדת הכנסת ולערער על החלטות. ועדת הכנסת יכולה, או לקבל מיד את הצעתו או לדחותה. הענין הוא חסור משום שאם נדחית הצעת אותו חבר, עליו להתחיל את כל הפרוצדורה מחדש.

ד. בר-רב-האי:

לי ברור, שהסליאה קיבלה הצעת חוק שלפיו מסרה לוועדת הכספים את הסמכות להחליט על החוק באופן סופי ולקבוע את משכורת השופטים. אשר לויכוח, מה נכלל במושג שופטים - בכל הויכוח לא מוזכר איזה שהוא מושג המגביל את הסלה שופטים, כלומר לא הדגישו במיוחד אם אלה שופטים דתיים דוקא, ולכן אין זה נימוק, ולדעתי אין זה נושא חדש. המערערים יכלו להביא דבר זה בסרם שנתקבל החוק, אולם עתה, אינה יכולה ועדת הכספים לערעב על החלטות סליאת הכנסת, ומן הדין שתקבע גם את משכורת השופטים הדתיים.

י. הררי:

נדמה לי כי הבעיה מסובכת מאוד, ולא נוכל לצאת ממנה עוד בסרם שברון על עצם הענין, כי לפנינו ענין של פרוש חוק ולא ענין של דיון לפני קריאה ראשונה בחוק. אני מציע שאנו נעמיו סעיף זה לדיון כסעיף ראשון בסדר היום של הועדה.

י. בר-יהודה:

לפי שעה, אני מבקש לתת הוראה לוועדת הכספים שלא תמשיך לדון בנושא זה.

ט. ח. ליטו:

לא נתקבלה הצעת חבר הכנסת בר-יהודה ליתן הוראה לוועדת הכספים, כי עד התקבל החלטה כל שהיא בוועדת הכנסת, לא תדון בוועדת הכספים במשכורת השופטים הדתיים.

הישיבה נבעלה בשעה 11.00.